

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

מסיפורי מורשת הכבאות בישראל

מכבי אש פרדס-חנה בראי ההיסטוריה - מרס 2019

מאת סגן טפסר משה שמש, מתנדב בכיר, מזכיר הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

הייסוד

יחידת הכיבוי במושבה פרדס-חנה נוסדה בחודש יוני בשנת 1954 ופעלה כגדוד מכבי אש מתנדבים, במסגרת המועצה המקומית, משנת 1955 ועד לשנת 1961.

פרדס-חנה היישוב

אבן הפינה למושבה נורתה במחצית אוגוסט 1928, ובמרץ 1929 השתכנו בה 15 המשפחות הראשונות. היישוב קרוי על שמה של חנה רוטשילד (1851-1890) בתו של מאיר אמשל דה רוטשילד, דודו של הנדיב הידוע, הברון אדמונד גיימס דה רוטשילד. בכך הצטרפה פרדס-חנה לשרשרת יישובים הנקראים על שם בני משפחתו של 'הנדיב הידוע' זכרון יעקב, בנימינה, גבעת עדה ומזכרת בתיה. המילה 'פרדס' שבשם היישוב מתייחסת לפרדסנות שהיה ענף הפרנסה העיקרי שתוכנן לתושבי היישוב החדש.

על פי סקר הכפרים של המנדט הבריטי, בשנת 1945, כ- 16 שנים לאחר הקמתו, חיו בו 2,970 תושבים, מתוכם 2,300 יהודים ו-670 ערבים. שטח היישוב הכולל היה 22,408 דונמים. בזמן המנדט הבריטי שכנו פרדס-חנה וכרכור בלב מתחם ענק של מחנות צבאיים בריטיים, ורבים מבני היישוב עבדו במחנות. עם סיום שלטון המנדט הם נרכשו בידי הסוכנות היהודית. מחנה כרכור נרכש ופונה עוד טרם יציאת הצבא הבריטי את הארץ, בפברואר 1948. רק אחרי קום המדינה הסכים ועד המושבה לקבל מעמד רשמי של מושבה. המאמר סוקר את יחידת הכבאים במושבה בשנים סמוך לאיחוד בין פרדס-חנה וכרכור, אז פעלה במושבה יחידה ייעודית שמוקמה במרכז המושבה והייתה מצוידת באמצעים הדרושים לכיבוי אש. כמו כן, סוקר המאמר את תרומתו של יחזקאל דרוטר ז"ל, תושב פרדס-חנה, לביסוס גדוד המתנדבים ותחנת כיבוי האש שהייתה פעילה תחת פיקודו, בשנים 1955-1957.

יחידת הכבאים בפרדס-חנה

שירותי הכבאות במושבה פרדס-חנה החלו לפעול באחד עשר במאי 1955 במסגרת המועצה המקומית, לאחר שהתקבלה החלטה על הקמתם בישיבת המועצה ביום כ"ח בסיון התשי"ד (29/6/1954). אסיפת הייסוד התקיימה ביום רביעי, י"ט באייר התשט"ו (11/5/1955) בשמונה בערב, באולם בית הספר הממלכתי ביישוב. טרם היווסדו, עוד בשנות השלושים של המאה העשרים, פעלו במושבה מספר מתנדבים תחת חסותו של גדוד הכבאים המתנדבים של חדרה, גדוד ותיק שהוקם בשנת 1936, בין הראשונים שהוקמו בארץ ישראל המנדטורית.

הצעדים הראשונים להקמת חוליית מכבי אש בפרדס-חנה, החלו בשנת 1951. ביום השמונה עשרה באוקטובר התקיימה ישיבת היסוד של החוליה, בה השתתפו תושבי המושבה ובהם: בנימין שוורצמן, יחזקאל דרוטר, עודד שנקר, קלמן זוט, שמואל סטרולוביץ, אבשלום מורי, מיכאל פישמן, אברהם יואיס, ישראל מדווצקי, יוסף בן משה, דר' מ. א. ענת, אבישלום דרורי, מנחם יעבץ, מיכה ארמן, יוחנן רסיסי, אליהו ראובני, ונחמן וודבוז. הובילו את הישיבה יחזקאל דרוטר ויו"ר המועצה המקומית, בנימין שוורצמן. בסיום הישיבה נבחרה וועדה זמנית¹ להקמת המנגנון שהורכבה מהחברים: יחזקאל דרוטר, יוסף בן משה, שמואל סטרולוביץ, עודד שנקר, אליהו ראובני ואבישלום דרורי.

¹ תפקיד הוועדה הזמנית היה לבצע את התיאומים והפעולות הנדרשות מול מרכז אגודות מכבי אש מתנדבים בישראל שיאפשרו את הקמת והפעלת יחידת הכבאים.

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

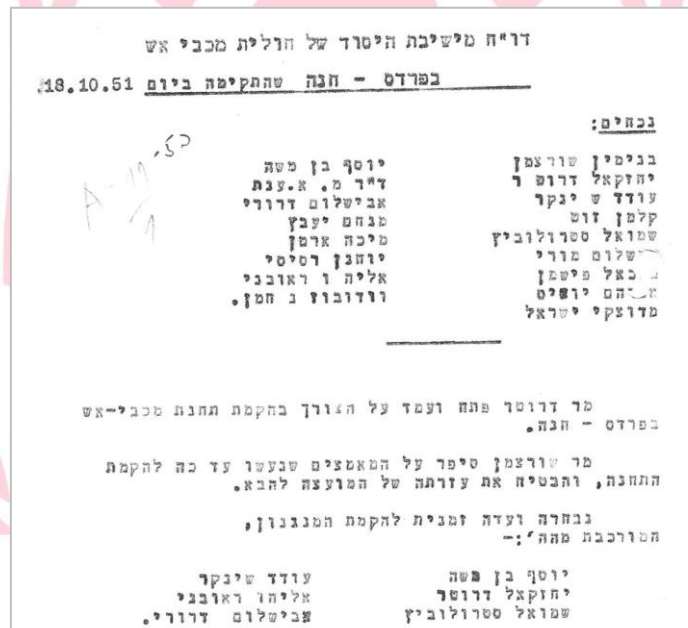

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

בחודש יוני 1954 ערך מרכז אגודות מכבי אש מתנדבים בישראל² ביקור בפרדס-חנה, שבעקבותיו ניתנו הנחיות להקמת גדוד מכבי אש מתנדבים במושבה. הביקור נערך בראשותו של קצין הכיבוי משה הרטמן ממכבי אש תל אביב, יחד עם אליעזר ברקוביץ, מפקד גדוד הכבאים המתנדבים בחדרה ובנימין שוורצמן יו"ר המועצה המקומית. לאחר הביקור הועבר דוח מפורט לאריאל כספי, שהיה הרכז הארצי של מרכז אגודות מכבי אש מתנדבים בישראל ובו המלצות והנחיות בנושאים הקשורים להקמת הגדוד ובהם, גיוס והכשרת כוח אדם, בניית תוכנית אימונים, רכישת ציוד ייעודי (תלבושות וברזי שריפה) בניית תחנה והתקנת אזעקה.

ע"פ סקר שנערך בחודש יוני 1956 פעלו בגדוד בפרדס-חנה כ- 60 מתנדבים³, בשנה זו פעלו כבאי הגדוד ב- 15 שריפות מהן 4 שריפות יער, 2 שריפות בבתי יציקה, 2 שריפות בפרדסים ו- 7 שריפות בשדות קוצים ובור (מתוך 'סקר הגדודים' מארכיון כבאות והצלה לישראל).

גדוד הכבאים המתנדבים בפרדס-חנה פעל עד לשנת 1961 ופורק עם כניסתו לתוקף של חוק שירותי הכבאות התשי"ט⁴. לאחר הקמת האיגוד הערים לכבאות אזור חדרה, התחנה בפרדס-חנה שימשה כנקודה/תחנת משנה של איגוד ערים לכבאות אזור חדרה ופעלה עד תחילת שנות השבעים. כפי שמפורט בהמשך, התחנה מוקמה בצמוד לבניין הישן של מועצת פרדס-חנה ברחוב הדקלים פינת שביל התלמיד, בבניין המשרת היום את המחלקה לאיכות הסביבה של המועצה המקומית. לסמיכות בין בניין המועצה לתחנת הכיבוי הייתה משמעות רבה ברמת התפעול והשליטה של המועצה המקומית, וכן, מיקום התחנה במרכז המושבה אפשר יציאה מיידית לכביש ואדי ערה, לכביש החוף ולכביש דרך הנדיב.

דוח משיבת הייסוד של חוליית מכבי אש בפרדס-חנה, בשמונה עשר באוקטובר 1951. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

² מרכז אגודות מכבי אש מתנדבים בישראל נוסד ביום כ' באדר התשי"א, 19/3/1941 במטרה לאחד ולרכז את פעולות אגודות הכבאים השונות ולעזור לייסוד אגודות כבאים מתנדבים חדשים.

³ כאשר הייתה פורצת שריפה, היה נהוג שהכבאים המתנדבים מגיעים לתחנה ונוסעים עם הרכב. כאשר בדרך, היו מצטרפים אליהם לרכב כבאים מתנדבים נוספים, או שאלו היו מגיעים ישירות למקום השריפה.

⁴ עם כניסתו לתוקף של חוק שירותי הכבאות בוטלו למעשה כל גדודי הכבאים המתנדבים וכולם הפכו להיות כבאים בשכר.

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

אנקדוטה

המועצה המקומית פרדס-חנה יחד עם המועצה האזורית מנשה יזמו להקים אגוד ערים לכבאות וביום 22/10/59 הן פנו למועצות המקומיות בבנימינה, בגבעת עדה, בזיכרון יעקב ובכרכור והציעו להן להצטרף ליוזמה. כידוע, יוזמה זו לא צלחה והמועצה יחד עם המועצות האחרות, הצטרפו לאיגוד ערים לכבאות אזור חדרה, שהוקם בשנת 1961.

A-11
7

אל : מרכז הארצי - א.כספי

24.6.54

מאת: קצין כבאי - מ.הרטמן

הנושן: הקמת גודד כבאים מתנדבים בפרדס-חנה

בהתאם לפקודתך בקראי היום יחד עם מפקד כבאי אש חדרה, מר בדקוביץ בפרדס-חנה, במקום נפגשנו עם יו"ר המועצה מר שורצפין. לאחר קבלת הסברים הנני מתכבד להגיש בזה את הצעותי להקמת גודד כבאי אש מתנדבים במקום.

א) כח-אדם: יש למנות מפקד גודד אשר יגייס 20-30 מתנדבים מבין תושבי המקום לצורכי שירות החברים יהיו בקיאים בנהגות, אחרי הקמת הגודד יש להשתתף אצל מושל המחוז בדיוט לפי החוק.

ב) אימונים: יש לאמן את חברי הגודד בתורת כבאי אש ומניעת דליקות, וזה ע"י מדריכי כבאי אש מתנדבים חדרה, לצוי ביותר לשלוח את המפקד או את המדריך לאחד הקורסים שהקימו במכבי אש ח'א בעתיד (להלן תאריכי הקורסים: 16.7.54-23.7.54, 10-11.54, 9.54-12.54) עם קבלת מכונית הכבאי יש לאמן במיוחד 3 איש בהפעלת המשאבה, דבר זה יעשה ע"י הח"מ.

ג) תחנת כבאי אש: במקום מרכזי יש להקים תחנה שתכלול מוסך בגודל של לפחות 5/8 מטר, במזו-כן יש לסדר חדר חורנים, משרד וחדרי שרות ומחסן קטן.

ד) א ז ע ק ה : על בנין גבוה במרכז המושבה יש להתקין צופר בעל עצמה גדולה (עד 3-2 ג'מ) שיזפעל הן ממרכז הטלפונים במושבה והן מהתחנה מכבי אש, את התחנה יש לצייד במלפון ורצוי לקבל מס. 22 או 222 או 2222.

ה) צ י ו ד : את הצויד דלקמן יש לרכוש לשם תרכבה על מכונית הכבאי: 300 מטר זרנוקי כד-גומי "2, 20 זוגות מצמדים "2, 2 זרנוקי יניקה "3, 1 מטנן "3, 5 מונקים "2 בעלי תחירים של 12-20 מ"מ, 2 גרזנים קטנים, 2 גרזנים גדולים, 2 חבלים "1 א 15 מ", 2 חבלים "2 א 30 מטר, 1 סולם שחיל "5 מטר, 2 ווי הדיפה, 3 מעברים מ-25" ל-2", 3 מעברים מ-25" ל-25", 1 מעבר מ-33" הכרעה ל"2 הקע, 5 חבי מצמדים "2, 3 מפתחות צינורות שונים והיבורי מים שונים.

ו) ת ל ב ו ש ת : להתחלה יספיק לצייד את כל חברי הגודד בכובעים רגילים ואחר-כך בתולדות כחולות וכו'.

ז) ברזי שריפה: יש להתחיל להתקין על כל 200 מטר ברזי שריפה "2, במרכז, ליד בתי הרוחה וכו' יש להתקין ברזי שריפה "3.

משה הרטמן
קצין כבאי

סיכום הביקור של הקצין משה הרטמן בפרדס-חנה, בעשרים וארבע ביוני 1956. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

מפקד הגדוד - יחזקאל דרוטר ז"ל

ביום שני 18 במארס 1957, נקרא מפקד הגדוד על ידי משטרת ישראל לכבות דליקה בשדות הקיבוץ ברקאי. בהצטלבות "דרך הנדיב" עם הכביש הראשי עפולה - חדרה, התנגשה מכונית הכיבוי שהייתה נהוגה על ידו, באוטובוס נוסעים. ארבעת השוטרים⁵ שנסעו במכונית הכיבוי נפצעו קל. יחזקאל דרוטר נפצע קשה, ולאחר ייסורים קשים נפטר, בצהרי יום השבת, 24 במארס 1957, בבית החולים רמב"ם בחיפה.

עוד בשנת 1951, התנדב יחזקאל דרוטר לייסד ולארגן את גדוד מכבי האש במקום והקדיש למטרה זאת מזמנו וממרצו הרב. הוא למד את תורת כיבוי האש ולימד והדריך אחרים ומילא בשקידה את כל התפקידים שהוטלו עליו ע"י הג"א⁶.

יחזקאל אהב את התפקיד ושקד על מילוי ביום ובלילה. בשעות עבודתו ברשות המקומית חנתה המכונית בחצר המועצה, ביתר שעות היממה הייתה בחצר ביתו, ברחוב הבוטנים 23. תמיד היה מוכן לקריאה מוכן להושיט עזרה.

יחזקאל דרוטר נולד בשנת 1899 בעיר גורליצה שבפולין. בילדותו קיבל חינוך מסורתי ובנערותו רכש השכלה כללית. בגיל צעיר יצא מבית הוריו ועסק במסחר בבירות אירופיות שונות (בודפשט, וינה, ברלין). בברלין גילה יכולת טכנית בניהול מפעל חרושת. בשנת 1933 חל מפנה בחייו: הוא עלה לארץ והשתקע כמתיישב בפרדה חנה ובנה בה את ביתו בשכונת תל צבי הדרומית. בזיעת אפו עיבד את משקו ועבד כפועל חקלאי. ידיעותיו הטכניות, מרצו וכשרונו, עמדו לו לקבל עליו את הדאגה לאספקת מים לפרדסי גוש הדרום בפרדס-חנה. הבעיות הסבוכות של אספקת המים משכו את לבו, הוא התמחה בנושא זה.

היה איש צנוע, אך ראשון לכל תפקיד שנדרשו בו מסירות נפש, אומץ לב ואי רתיעה מפני מכשולים. איש מכאובים היה כל ימיו וידוע חולי - ובעל מאור פנים. החיוך גלוי הלב וההלצה הטובה ליווהו תמיד, אף בשעת ייסוריו. אוטודידקט בעיקרו - ובעל ידיעות יסודיות והשכלה רחבה. לאחד הענקים דמה בקומתו, תוארו וכוח שריריו - ולבו לב תמים. גלוי לב היה, ישר, עניו וצנוע ולוחם על דעתו - בלי לשנוא אדם ובלי שאיש ישמור לו טינה. בלי כל קרע בין תכונותיו אלו, המנוגדות לכאורה. כי רק את המעשים ראה לנגד עיניו ורק מעשים גינה או שיבח ורק על מעשים לחם - ואילו אהבתו לאדם, לכל אדם, וביחוד לילדים, הייתה ללא תנאי. קשה הייתה דרך חייו ומלאה חתחתים, והוא הבין לליבם של קשיי יום, אנשי מצוק ועלובי חיים. ובטוב לבו - דייקנותו בזמן ובביצוע. כל ימיו חש למלא תפקיד, לקיים שליחות, לסייע, לעזור - ובשליחות נפל. נתייתמה המושבה מאיש רב פעלים ורב חסד, נתייתמה משפחתו, ולחבריו בעבודה אבד ידידם הקרוב יותר, ריעם האהוב והיקר!⁷ (מתוך ההספד שפורסם בירחון 'האש' באפריל 1957).

משנת 1942 קיבל על עצמו יחזקאל דרוטר את הטיפול באספקת המים למושבה. ובהמשך, שימש בתפקיד מנהל מפעל המים, במקביל לתפקידו כמפקד גדוד מכבי אש מתנדבים וממונה על ידי המועצה, לכיבוי אש. בן 58 היה במותו.

⁵ באותן השנים היו השוטרים של משטרת ישראל והנוטרים בישובים, מסייעים לכבאים המתנדבים בכיבוי שריפות ברחבי הארץ.

⁶ הג"א (התגוננות אזרחית) גוף צבאי שהוקם בארץ ישראל בימי המנדט הבריטי ופעל בין היתר בשיתוף פעולה עם גדודי הכבאים המתנדבים באמצעות מרכז אגודת מכבי אש מתנדבים בישראל בתכנון, רכישה, וחלוקה של רכבי כיבוי אש, ציוד ואמצעים כחלק מההיערכות לשעת חירום. וכן בשיבוץ חיילים של הג"א בכל הגדודים לסיוע שוטף בפעולות כיבוי אש חילוץ והצלה.

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

<p>המועצה המקומית פרדס-חנה שרויה ביגון ובאבל על העובד המסור והנאמן שנפל במילוי תפקידו</p> <p>דרוטר יחזקאל ז"ל</p> <p>תנחומים למשפחה באבלה הכבד</p>	<p>המועצה המקומית פרדס-חנה מודיעה בצער רב על מותו של עובדה המסור</p> <p>מר יחזקאל דרוטר ז"ל</p> <p>(מנהל מפעל המים ומפקד מכבי"אש בפרדס חנה) לרגל אסון דרכים כעת מלוי תפקידו. מועד ההלוויה יפורסם במודעות כרחובות המישובה.</p>
<p>מוזעזעים מהאסון הפתאומי של חברנו</p> <p>דרוטר יחזקאל ז"ל</p> <p>מפקד מכבי"אש מתנדבים פרדס-חנה שנפל בעת מילוי תפקידו משתתפים אנו בצערם העמוק של המשפחה האבלה. המועצה המקומית פרדס-חנה, מפעל-המים והכבאים המתנדבים</p> <p>מרכז אגודות מכבי-אש מתנדבים בישראל</p>	<p>אבלים ודואכים עומדים הכבאים המתנדבים בישראל על קברו הרעון</p> <p>של הח' דרוטר יחזקאל ז"ל</p> <p>מפקד מכבי"אש מתנדבים פרדס-חנה שנפל בעת מילוי תפקידו. זכרו יהיה צורר בלבם של הלוחמים באש במדינתנו כולה</p>

מודעות אבל שפורסמו בירחון 'האש' באפריל 1957 בעקבות מותו הטראגי של יחזקאל דרוטר

14880/ז/47 י"ח באייר הסי"ז
19.5.57

"הסנה" - חברת הביטוח לביתנו בע"מ
המחלקה לביתנו הדידי

משופחה לבריה הסיקורה לקופות ההגמולים
ז' "הסנה" פלג-אביב

הנדון: יחזקאל דרוטר ז"ל.

הננו לאשר לכם גזר אה הפרטים הספורטים
בזה:

- א. הסנה הפסיק את העבודה ב 19 במרץ 1957, כאשר נפגע בהאונה.
- ב. המשכורת המלאה האחרונה שולמה בהאריך 16 במרץ 1957.
- ג. הסנה עבד במשרה שלמה עד ליום ההאונה.
- ד. בשנה האחרונה היה תפקידו של הסנה: מנהל מפעל המים של המועצה המקומית פרדס חנה, וכסונה על ידי המועצה לכבוי אש.

בכבוד רב,

מכתב של ראש המועצה לחברת הביטוח 'הסנה' בעקבות מותו של יחזקאל דרוטר, מתשעה עשר במאי 1957 באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

המבנה ששימש את יחידת הכבאים

התחנה הראשונה של יחידת הכבאים פעלה מבניין המועצה הישן של פרדס-חנה, שעמד ברחוב הדקלים פינת שביל התלמיד ורכב הכיבוי עמד מחוץ למבנה. היה זה מבנה חד קומתי אשר שימש את משרדי וועד המועצה. הבניין עומד על תילו עד היום ומשמש את המחלקה לאיכות הסביבה ואת משרדי הרבנות של המועצה המקומית.

תחנת הכיבוי השנייה פעלה החל משנת 1962 לערך במבנה ששימש את משרד הרישום של הג"א, בצמוד למבנה המועצה המקומית ברחוב הדקלים ורכב הכיבוי עמד תחת כיפת השמיים. התחנה שכנה יחד עם הסניף של מגן דוד אדום במטרה לחסוך בהוצאות הכספיות של שני הגופים.

רכבי הכיבוי של הגדוד

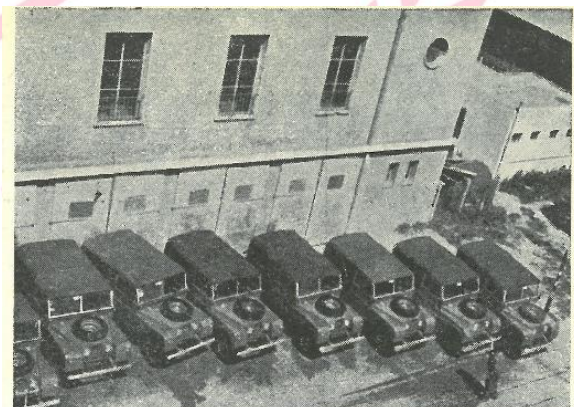
רכב הכיבוי הראשון בתחנה היה גיפ מדגם לנדרובר 85 מתוצרת רובר אנגליה, משנת ייצור 1955. רכב זה ניזוק קשות והושבת בשנת 1957 בתאונת הדרכים שבה נהרג מפקד הגדוד, יחזקאל דרוטר. הרכב הראשון נרכש באמצעות מרכז אגודות מכבי אש מתנדבים בישראל, כחלק מעסקה גדולה שבה נרכשו כשנים עשר גיפים מדגם לנדרובר עבור יחידות הכיבוי ברחבי הארץ. לאחר השבתת הרכב, רכשה המועצה המקומית רכב כיבוי אש משומש זהה מדגם לנדרובר, שהיה בשימוש של מר חנן פירסט⁷ מהישוב עין עירון ומספרו היה 653. הרכישה בוצעה בחודש ספטמבר 1957 מאיחוד הקיבוצים והקבוצות, מתוך תקציב בלתי רגיל של המועצה ותוך קבלת פטור מתשלום מכס ומיסי קנייה, כמקובל אז.

בחודש מרץ 1959 הזמינה המועצה רכב כיבוי אש חדש, גם הוא גיפ מדגם לנדרובר מתוצרת רובר אנגליה. זאת, לאחר שנקבע כי זה 'הרכב המתאים ביותר לשימוש יחידת הכיבוי בפרדס-חנה'. הרכב הוזמן מחברת מכשירי תנועה בע"מ, תמורת 985 לירות שטרלינג שהם כ- ארבעת אלפים ושש מאות ועשרים לירות ישראליות. הרכב הגיע לארץ בחודש ספטמבר 1959.

לאחר הקמת איגוד הערים לכבאות אזור חדרה והצטרפות המועצה לאיגוד היה הגיפ מסוג לנדרובר הראשון במושבה ולאחריו הוצבו בתחנה רכבי כיבוי אש מסוגים שונים, שהגיעו מתחנת הכיבוי בחדרה.

רכב כיבוי מסוג גיפ לנדרובר משנת ייצור 1955, זהה לרכב שהיה בשימוש הגדוד בפרדס-חנה

שנים עשר רכבי הכיבוי מתוצרת לנדרובר שנרכשו בשנת 1955 ע"י מרכז אגודות מכבי אש מתנדבים בישראל ואחד מהם נמסר לגדוד בפרדס-חנה

⁷ מר חנן פירסט היה מפקח מניעת שריפות במשרד החקלאות, שהיה אחראי על אזור הרי אפרים ושומרון. לימים ועם הקמת איגוד ערים לכבאות אזור חדרה, התמנה למפקדו הראשון של האיגוד.

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

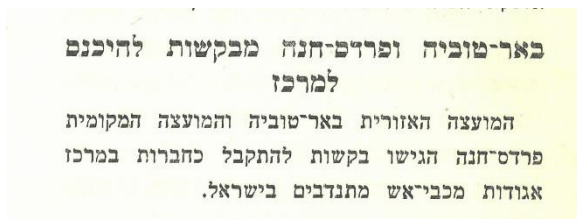

ההודעה הרשמית של המועצה המקומית על תחילת ההפעלה של תחנת כבוי אש ביישוב. פורסמה באחד עשר במאי 1955. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

ההודעה הרשמית של המועצה המקומית על ההחלטה להקמת מכבי אש מתנדבים בפרדס-חנה ובקשה לגיוס מתנדבים. פורסמה בתאריך עשרים ותשעה ביוני 1954. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

מודעה מתוך ירחון 'האש' ספטמבר 1957

מתוך ירחון 'האש' יולי 1955

ח פ ה ו ס ב י ג ת ה

גנים חדרי לזירתה של יהודית
אשת יוחנן פינק בחיפה, רח' ארלור
זורב נוס' דא, וגנבו — 200 ל"י
במזוננים ותכשיטים שונים,
שריפה בשדות פרדס-חנה
שריפה פרצה בשדות פרדס חנה,
שכתוצאה ממנה נשרפו קוצים כי
שטח של 50 דונאם ובחוכם 12 טון
חילסה השייכים לשלמה חדי מערס
חנה, ערך הנזק שנגרם — 300 ל"י.

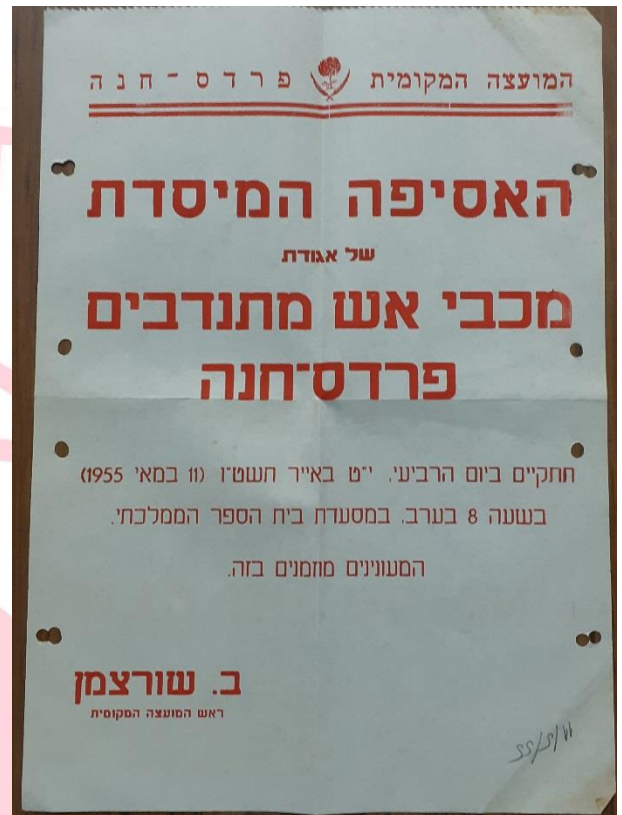
מודעה מתוך עיתון 'שערים' אוגוסט 1951

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

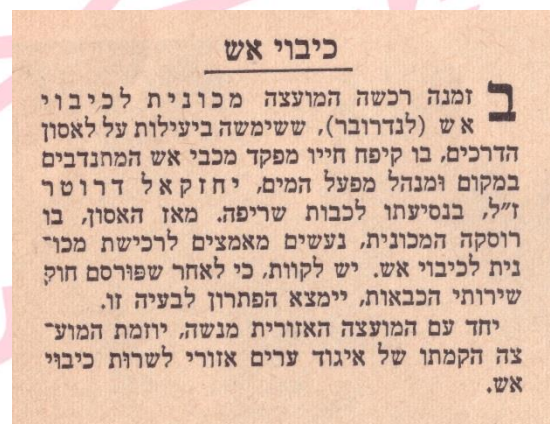

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

בחודש דצמבר 1958 פרסם ראש המועצה מר בנימין שרון קול קורא לתושבי המועצה לתרום לאיסוף כספים עבור גדוד מכבי אש מתנדבים בחדרה שמוסייע רבות ליישוב פרדס-חנה בכיבוי דליקות. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

אסיפת הייסוד של אגודת מכבי אש מתנדבים פרדס-חנה, התקיימה במסעדת בית הספר הממלכתי בשמונה בערב ביום רביעי, אחד עשר במאי 1955. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

מודעה מעיתון מקומי משנת 1959. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

A-11 / 1

פרדס-חנה מועצה מקומית

ח.ד. 22

פרדס-חנה כ"ג' באלול תשי"ז

לכבוד 19.9.57

ה' משרד החקלאות

האגף לשימור קרקע

הקרייה

א"נ, לידי מנהל המחלקה מר גיל

נודע לנו, כי הלנדורובר לכבוי
אש הנמצא בידי מר פירסט מעין עירון, עומד
למכירה.

היות וקרה לנו אסון דרכים בו
נחרסקה מכונית כבוי האש שלנו, אנו מבקשים
מכב' למכור לנו את המכונית הנ"ל שתשמש לנו
לכבוי אש בפרדס - חנה.

במוצה מראש וכבוד רב.

בנימין שוורץ
ראש הוועדה

די שיקוף

מכתב פנייה של המועצה המקומית לאגף לשימור הקרקע במשרד החקלאות בתל אביב לרכישת רכב כיבוי משומש מהיישוב עין עירון, במקום הגייפ שניזוק והושבת בתאונה של מפקד הגדוד. נשלח בתשעה עשר בספטמבר 1957. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה.

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

26.3.59

בקשה לרשיון או להיתר יבוא

מספר הבקשה: _____

לכבוד הרשות המוסמכת משרד אגף היבוא בירושלים

אני החתום מטה המועצה המקומית פרדס חנה - באמצעות מכשירי תנועת בע"מ מספר מזהה _____

הכתובת המדויקת פרדס חנה, ת.ד. 22.

מבקש בזה רשיון/היתר ליבוא הטובין (פציינים) המפורטים להלן על בסיס: פ.י.ב. / 646 / פ.י.ב. בשווי של 4,620.- ל"י (במלים ארבעת אלפים שש מאות ועשרים לירות) שחן 915.- = 2,562.- = 915.- פ.י.ב.

מספר התעודות	מספר התעודות	מספר התעודות	מספר התעודות	מספר התעודות	מספר התעודות
1	1	1	1	1	1
שם הספק והכתובת	שם הספק והכתובת	שם הספק והכתובת	שם הספק והכתובת	שם הספק והכתובת	שם הספק והכתובת
מכונת לכבוי אש מחוצרת לנד-רובר	מכונת לכבוי אש מחוצרת לנד-רובר	מכונת לכבוי אש מחוצרת לנד-רובר	מכונת לכבוי אש מחוצרת לנד-רובר	מכונת לכבוי אש מחוצרת לנד-רובר	מכונת לכבוי אש מחוצרת לנד-רובר
ארץ המקור	ארץ הקניה	מקום הכניסה לישראל	המשקל	מספר ק"ג	ברוטו
אנגליה	אנגליה	חיפה	1,600	1,600	1,600

תנאי התשלום: הקצבה.

הערות (בקשות להיתר יבוא יצוינו כאן שמות המשקיעים).

ידוע לי כי מסירת ידיעות בלתי נכונות מהווה עבירה פלילית ואני מצהיר בזה כי כל פרטי בקשתי זו נכונים ומדויקים. קנני מתחייב לקיים כל התנאים בהם יותנה הרשיון/ההיתר אשר יוצא על-סמך בקשה זו, וכמו-כן למלא אחרי כל הוראה נוספת שתניתן על-ידי הרשות המתאימה.

26.3.59

התאריך: _____ מספר תעודת הזהות: _____ תחילת המבקש: _____

לשימוש המשרד

יבוא רגיל	יבוא-לשם-יצוא
הפרט בתקציב מטבע חוץ	הפרט בתקציב
מספר החקבה	מספר החקבה
כתב ההתחייבות לביצוע היבוא	מספר החקבה

הערות שונות: _____

המלצת הבוחן	אישור הרשות המוסמכת	הבדיקה התקציבית
תחילת: _____ תאריך: _____	תחילת: _____ תאריך: _____	תחילת: _____ תאריך: _____

מחוק את הבלתי מתאים. בבקשות להיתר יבוא ייחשב שווי היבוא רק על בסיס ס"פ.

550x100(2.56)1157/2484 ד.מ.

1011 ז.ג.

משקל הזומנה: ברוטו 1,600 ק"ג נטו _____ צורת האריזה: בלי אריזה.

בקשה לרשיון לרכישת רכב כיבוי אש מסוג לנד-רובר משנת 1959. באדיבות בית הראשונים פרדס-חנה

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

הבקר, יום רביעי, מרץ 20, 1957; עמוד 4

הרוג ופצועים בתאונות

ילד בן 4 שנרדף לכביש ע"י חברו בן היג, בשעת משחק בפטיבות מקום מנוחיהם בחולון, נדרס אתמול בצהריים למות ע"י קנלת.

אברהם זימני מרחוב ברנר 7, בחור לון נדחף לכביש ע"י חברו למשחק בדעון משאלי בן 3, מרחוב ברנר 3. קנלת נפס נהוגה בידי מר משה ציבוי טרו, בן 7, מרחוב 1 במאי שעברה ברחוב פנעה בילד ושפעתו קשה. בדרך לבית החולים דונולו ביפו מת הילד מסעיר. העגלון נעצר.

שנים נפצעו קשה בתאונת דרכים

ביים אורחי, נהג בידי יחזקאל דרוי טר, בן 50, ואוטובוס אני-י טרג בידי אמנון ישר, בן 65 מיבניאל, התנגשו אתמול בבוקר בכביש חורה-עפולה בהסתעפות פרדס חנה. נהג הביים והי שוטר זאב הייסנברג שישב לידו נפצעו קשה והועברו לביה"ח רמכ"ם בחיפה.

מקורות

- 'האש' - ירחון בהוצאת מרכז אגודות מכבי אש מתנדבים בישראל.
- 'באש ובמים' - ביטאון אגודת מפקדי שירותי הכבאות בישראל.
- הארכיון ההיסטורי בית הראשונים פרדס-חנה.
- ויקיפדיה - האנציקלופדיה החופשית.
- אוסף המחבר.

המאמר מפורסם לציון תשעים שנות התיישבות בפרדס-חנה (1929-2019) בשיתוף בית הראשונים.

תודות לגב' אירית אורן וד"ר גיל שלו מבית הראשונים בפרדס-חנה ולמר איתי משולם, על עזרתם באיסוף החומר להכנת המאמר.

הוועדה לשימור מורשת הכבאות בישראל

The committee for Preservation of the Fire Fighting Heritage in Israel

על המחבר

נולדתי בישראל בשנת 1959. גדלתי והתחנכתי בעיר בני ברק. נישאתי לנאוה שמש ז"ל ואני אביהם של ליטל ואלירן. בשלהי מלחמת יום הכיפורים, בשנת 1973, הגעתי לתחנת הכיבוי הגדולה ברחוב השומר 25 בבני ברק, על מנת להתנדב כצופה אש. בכל השנים מאז ועד היום המשכתי בפעילות התנדבותית בשירותי הכבאות וההצלה והתקדמתי בסולם הדרגות עד לדרגת טפסר משנה, מתנדב בכיר. במסגרת פעילות זו השתתפתי באלפי פעולות כיבוי אש, חילוץ והצלה.

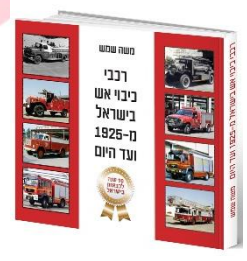
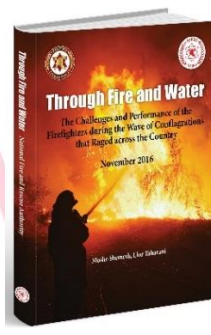
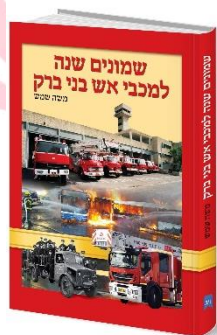
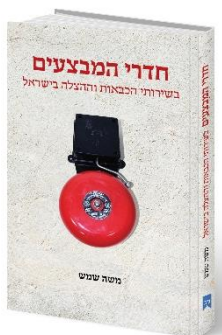

בתום השירות הצבאי שלי, מתוכו חמש שנים בשירות קבע, השתחררתי בדרגת סרן ולאחר שמילאתי מגוון של תפקידים, בין היתר בתחום כיבוי האש. בשלהי שנת 1986 יצאתי לדרך עצמאית והקמתי את חברת 'שמש משה פרויקטים מיוחדים בע"מ' שבראשה אני עומד עד היום.

משנת 1988 שירתתי במילואים בהג"א בתפקיד קצין מטה לכיבוי אש. עם הקמת פיקוד העורף בשנת 1992, עברתי לשמש כסגן קצין הכיבוי הפיקודי, ובשנת 2003 מוניתי לתפקיד הרם של קצין הכיבוי הפיקודי והיועץ לכיבוי אש למפקד פיקוד העורף בצה"ל. במהלך שירות המילואים התקדמתי בסולם הדרגות עד לדרגת אלוף משנה. השתתפתי במגוון קורסים, השתלמויות והכשרות בנושא כיבוי אש והצלה, הן בארץ והן בעולם; עסקתי בכתיבת התורה לכיבוי אש והכשרתי דורות של כבאים בפיקוד העורף; זכיתי להיות בין המייסדים של מערך הכיבוי האחד בעורף, שימשתי כמפקד על מספר רב של קורסים להכשרת כבאים בעורף ולקחתי חלק בעשרות אירועי חילוץ והצלה בארץ.

השירות רב-השנים כקצין כיבוי אש מתנדב הגביר את אהבתי למקצוע, ומכאן התפתח באופן טבעי גם תחביב איסוף דגמי מכוניות כיבוי אש והצלה (מהגדולים בעולם) ופריטים ומוצגים היסטוריים וגדלה התעניינותי במורשת ובהיסטוריה של הכבאות בישראל. בשנים האחרונות אני עוסק, יחד עם אחרים, באיסוף וריכוז חומר היסטורי על מורשת הכבאות בישראל שיוצג במרכז מורשת לכבאות בישראל אשר יוקם בעתיד ובכתיבת ספרים ומאמרים בנושא מורשת הכבאות בישראל.

אני גא להיות חלק מהמתנדבים שהקימו וייסדו את מערך הכבאות וההצלה בישראל ולנו עומדת הזכות הגדולה להימנות עמם, ולהמשיך את דרכם ואת מורשתם להצלת נפש ורכוש בישראל!

אלבומים בנושא מורשת הכבאות בישראל שנכתבו ופורסמו על ידי לאחרונה